

เทศน์อบรมพระ-เถร ณ วัดป่าหนองผือใน จ.สกลนคร

เมื่อวันที่ ๙ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๕๓(คำ)

เรียงลำดับแห่งธรรมของผู้ปฏิบัติ

เวลาเทศน์ให้ภรรณางดการถ่ายภาพทั้งหมดเลยนะ เวลาเทศน์ให้งดการถ่ายภาพ เพราะการถ่ายภาพเป็นอันตรายต่อการเทศน์และการฟังเป็นอย่างมากทีเดียว จึงเรียกว่าอันตราย ฟังซิ

วันนี้ก็มีโอกาสบ้างตอนเย็นนะ เดินจงกรมพอประมาณแล้วก็ออกตระเวนดูวัดป่าหนองผือเรา ซึ่งได้จากไปตั้ง ๕๐ ปีแล้ว มาที่ไรก็ตาม แต่ไม่ได้มีเวล่ำเวลาที่ไปเที่ยวดูบริเวณที่เคยอยู่กับหลวงปู่มั่นเรา มาคราวนี้มีโอกาสพอสมควร พอออกจากกุฏิแล้วก็เที่ยวชอกแซกไปหมดเลย วันนี้ไปหมดแหละ เที่ยวชอกแซกซิกแซกไปดูหมดทุกแห่งทุกหน ตะเวนไปสุดทางโน้นแล้วก็ออกนี่ ออกทุ่งนา ถนนหนทางผ่านไปมีหมดแล้วเดี๋ยวนี้ แต่ก่อนมีดงล้วน ๆ นะ เหล่านี้เป็นดงล้วน ๆ ไปเที่ยวชอกแซกดูหมด ทางด้านนี้ก็ไปหมด วันนี้ไปหมดแหละ

ตอนไปต้องสวมแว่นตาตาไปเที่ยว ปิดหูด้วย สวมแว่นตาตาด้วย ไปเฉย ใครจะมารูมอะไรเฉย แบบเฉยเลยเฉียวไม่สนใจกับใคร ไปเรื่อย ไปที่ไหนคนรูม ๆ เราก็เฉยเรื่อย ใส่แว่นตาตาไปเลยเที่ยว ก็มามีจุดหนึ่ง มาถึงแถวนี้แหละ เดินมานี่พอเดินมาตรงนั้น พอมาก็รูมเข้ามา หลวงตา ๆ ๆ ขึ้นเลยนะ มันไม่ได้หน้าได้หลังทั้ง ๆ ที่ทั่วโลกเขาไม่ได้พูดอะไร นี่หลวงตา ๆ รูมกันเข้ามา เราก็ทำท่ากระซิบนะ ฟังซิทำท่ากระซิบ ก้มลงไป เป็นบ้าเหอ พอว่าอย่างนั้นเราไปเลย ว่าเป็นบ้าเหอ พอว่าอย่างนั้นเราก็ไปเลย พวกนั้นยังหัวจ๊กแจ๊ก ป่านนี้มันหัวหยุดหรือยังไม่รู้ ไปหาดูซิ หัวเราที่หลวงตาบอกว่า เป็นบ้าเหอ ยิ่งหัวใหญ่เลยนะ เราก็เฉย

พอว่าแล้วก็ไปเลย ป่านนี้มันหัวเราะหยุดแล้วยังไปหาดูซินะ พวกฟังเรื่องบ้า ถ้าเรื่องบ้ามันฟังได้ทั้งวันนะ ถ้าเรื่องดีมันไม่ค่อยฟังมนุษย์เรา เพราะฉะนั้นมันจึงอยากเป็นบ้ากันทั้งบ้านทั้งเมือง ธรรมเทศน์ให้ฟังนี้มันไม่ค่อยฟังแหละ เข้าใจไหมล่ะ คนทั้งหลายเขาไปเขาก็ดูกันอยู่เฉย ๆ เราไปไหนเขาก็รูมเขาก็ดูเขาไม่พูดอะไรนะ เราก็เฉยใส่แว่นตาตาไปเรื่อย ดูนั่นดูนี้ไม่ค่อยดูคนนะ จะดูสิ่งของที่เรากำลังจะดู ไม่ได้สนใจกับใคร เพราะฉะนั้นจึงต้องสวมแว่นตาตาไปละซี ไปตัวสำคัญมันก็มีจนได้นั้นแหละว่าอย่างนั้นนะ ตัวสำคัญมา เราก็จัดตัวสำคัญของเรามาจับกันทันที

มาก็หลวงตา ๆ อุ๊ย รูมเข้ามานะ หลวงตา ๆ เราก็ทำท่าก้มนิดหน่อย ทำท่ากระซิบว่าจันเถอะ ทำท่ากระซิบว่า เป็นบ้าเหอ พอว่าอย่างนั้น ทีนี้ไปเลยเรา ไปเรื่อยเลยนะ นั่นละเรียกว่าจัดเครื่องต่อสู้ออกมารับกัน เข้าใจไหม เขาก็ หลวงตา ๆ นี่ไม่มี

อะไรก็งัดออกมาซี เป็นบ้าเหอ เราว่าอย่างนั้น อู๋ย เตี้ยวนี่มันหัวเราะมันหยุดหรือยังไม่
 รู้ชะพวกบ้านี้ เข้าใจไหม เขาเห็นตั้งแต่หลวงตาไปตัวเปล่า ๆ ไม่มีศาสตราอาวุธไปนะ
 เราไปตัวเปล่า ๆ เขานึกว่า โอ๊ย สนุกละเราวันนี้ มีแต่มือเปล่า ๆ มา เขาไม่ได้นึกว่า
 ปากมันไม่ได้เปล่านา บทเวลามันออก เป็นบ้าเหอ เราว่านั่น โอ๊ย หายไปเลย นั่นมัน
 งัดออกรับกัน ต่อไปนี่ก็จะเริ่มเรื่องราวละ เรื่องราวก็เริ่มหนองผือเราก่อนแหละ

ศาลาหลังนี้สร้างใหม่ะนี่ สร้างหลังจากหลวงปู่มั่นมรณภาพไปเรียบร้อยแล้ว
 ทางศรัทธาหนองผือสร้างขึ้นมาก็ไปนิมนต์เรามาเหมือนกัน แต่เรามาไม่ได้ เราติดธุระ
 เสียตอนนั้น ก็เลยมาไม่ได้ จึงไม่ได้มาฉลองศาลาหลังนี้กับพี่น้องชาวหนองผือเรา แต่ก็
 ทราบว่าสร้างใหม่แล้ว หลังนี้เอง

นี่สถานที่อยู่ของจอมปราชญ์สมัยปัจจุบัน พี่น้องทั้งหลายให้ดูกันนะ เป็นป่าเป็น
 เขาอย่างนี้ สมัยพระพุทธเจ้ายังทรงพระชนม์อยู่ ทรงสั่งสอนบรรดาพระทั้งหลายนี้ขึ้น
 ต้นก็ รุกขมูลเสนาสน์ นิสฺสาย ปพฺพชฺชา ตตฺถ เต ยาวซีว อุตฺตสาโท กรณียโธ บรรพชา
 อุปสมบทแล้ว ให้ท่านทั้งหลายไปเที่ยวอยู่ตามรุกขมูล รมไม้ ในป่าในเขา ตามถ้ำ เจ้าม
 ผา หรือป่าช้า ป่ารกชัฏ ที่แจ่งลอมฟาง ซึ่งเป็นสถานที่สงบเงียบ สะดวกในการ
 บำเพ็ญสมณธรรมได้ตลอดไป นี่เป็นพระโอวาทของพระพุทธเจ้าที่ทรงสั่งสอนพระทุก
 องค์ ขึ้นชื่อว่าได้บวชเป็นพระแล้ว จะได้รับโอวาทคำนี้ทั่วถึงกันหมด ไม่มีเว้นแม้แต่องค์
 เดียว ที่ไม่ทรงสั่งสอน รุกขมูลเสนาสน์ นี้

หลังจากนั้นก็ได้ปฏิบัติกันมาเรื่อย ๆ ป่าเขาลำเนาไพรจึงเป็นสถานที่อบรมบ่ม
 นิสัยจิตใจของเราด้วยอรรถด้วยธรรม ธรรมเท่านั้นที่จะเป็นประโยชน์ให้ความร่มเย็น
 แก่โลก ผิดกันกับเรื่องของกิเลสซึ่งเป็นอีกฝั่งหนึ่งเป็นไหน ๆ ฝั่งของกิเลสคือฝั่งแห่ง
 ความเดือดร้อนวุ่นวายยุ่งเหยิงตลอดเวลา หากความสงบเย็นไม่ได้ ก็กัปกั๊กกลับมาแล้วก็
 เป็นความวุ่นวายที่กิเลสสร้างขึ้นต่อหัวใจสัตว์ ตลอดถึงกิริยาอาการของสัตว์ ตลอดมา
 จนกระทั่งปัจจุบันนี้ แล้วยังจะสร้างความยุ่งเหยิงวุ่นวายให้สัตว์โลกได้รับอย่างนี้ตลอด
 ไป ไม่มีสิ้นสุดจุดจุดหมายปลายทางเลย นี่คือเรื่องของกิเลส

ต้นแห่งความยุ่งเหยิงวุ่นวาย ก่อทุกข์ความเดือดร้อนให้แก่สัตว์ทั้งหลายก็ไม่มี
 ปลายแห่งความเดือดร้อนเหล่านี้ที่กิเลสสร้างขึ้นก็ไม่มี เพราะฉะนั้นจึงต้องมีธรรมมา
 เป็นเครื่องตัดสินตัดทอนกัน ฝั่งนั้นเป็นฝั่งกิเลส ก่อความยุ่งเหยิงวุ่นวายต่อสัตว์โลก ฝั่ง
 นี้เป็นฝั่งน้ำดับไฟ คือฝั่งธรรม มีธรรมเป็นน้ำดับไฟอยู่เสมอ ไม่เช่นนั้นโลกนี้จะเป็นพื้น
 เป็นไฟตลอดไป หากความสงบร่มเย็นและความหมายต่อสัตว์โลกไม่ได้เลย จึงมีศาสนา
 มาประจำ ดังที่พี่น้องทั้งหลายได้เห็นได้ยินได้ฟังอยู่สมัยปัจจุบันนี้ ก็คือพระพุทธเจ้า
 ของเรา

ทรงเสด็จออกทรงผนวชบำเพ็ญพรตจนจรวย ได้รับความทุกข์ความทรมานถึงขั้น สลบสลไปถึง ๓ ครั้ง นี่เป็นความทุกข์ที่ทรงบำเพ็ญเพื่อตะเกียกตะกายให้ถึงความพ้น ทุกข์ เป็นศาสดาเอกของโลก อันดับต่อมา ก็เพื่อเป็นน้ำดับไฟต่อโลก จากพระโอวาทคำ สั่งสอนของพระองค์ที่ประกาศให้พี่น้องทั้งหลายได้ทราบทั่วถึงกันตลอดมา ถึงกับเราได้ เปล่งปฏิญาณตนว่า เป็นลูกศิษย์ตถาคต พุทธ ธรรม สังฆ สรรณ คจฺฉามิ ถึงพระพุทธ เจ้า พระธรรม พระสงฆ์ เป็นที่พึ่งเป็นที่พึ่งตายจริง ๆ ตลอดมา นี้เรียกว่าผึ่งหนึ่ง เป็นผึ่ง แห่งธรรม ผึ่งนี้เป็นผึ่งน้ำดับไฟ ไฟคือกิเลสที่ก่อขึ้นต่อสัตว์ทั้งหลาย

คำว่ากิเลสเป็นศัพท์กลาง ๆ ท่านแปลออกให้เข้าใจก็ว่า ความเศร้าหมองมืดตื้อ ธรรมชาติที่ก่อความทุกข์ความเดือดร้อนให้แก่สัตว์โลก คือกิเลส ท่านจึงเรียก กิเลสคำ เดียวเท่านั้นก็รวมไปหมด ทั้งความรื่นเริงบันเทิงอันเป็นเหยื่อล่อของกิเลส เพื่อลากสัตว์ โลกให้เข้าสู่กองทุกข์ความทรมาน ไม่มีเงื่อนไขเงื่อนไขปลายตลอดมา นี้คือกิเลสเป็นผู้ ทำงาน ทำงานอย่างนี้ แต่ธรรมเป็นเครื่องหักห้ามต้านทานซึ่งความติดดินทั้งหลาย ที่ กิเลสก่อขึ้นมานั้น ให้ค่อยระงับดับลงไป ๆ พระพุทธเจ้าเป็นพระองค์แรกที่ดับไฟภายในพระทัย

กิเลส ได้แก่ ความโลภ ประการหนึ่ง ส่วนใหญ่ ๆ ของกิเลสมีอยู่ ๓ ประเภท ความโกรธ ประเภทหนึ่ง ความลุ่มหลง ประเภทหนึ่ง แล้วราคะตัณหา นี้ประเภทหนึ่ง ออกจากความลุ่มหลงแห่งเดียวนี้ นี่ท่านให้ชื่อว่ากิเลส นี่เป็นผึ่งของกิเลส เป็นผึ่งของ วัฏจักร พาสัตว์ให้หมุนเวียนเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา การขึ้นการลง การเกิดการตาย การเกิดในภพนั้นชาตินี้ชั้นนั้นชั้นนี้ ไม่มีใครเกินสัตว์โลกนี้เลย ซึ่งเป็นนักท่องเที่ยวหา ความเกิดแก่เจ็บตาย ซึ่งเป็นการขวนความทุกข์ให้แก่ตัวตลอดมา นี้คือผึ่งของกิเลส จุด ลากโลกไปแบบไม่มีจุดหมายปลายทาง

เหมือนคนตกน้ำในมหาสมุทร มองลงไปนี่ตะเกียกตะกายแหวกว่าย ดิ้นปอม แป้ม ๆ อยู่ในท่ามกลางมหาสมุทร แต่ผึ่งแดนที่จะเกาะจะยึดเพื่อความพ้นภัยนั้นไม่มี แก่สัตว์โลกประเภทนั้น ๆ เลย นี้คือกิเลสจูงสัตว์โลก เพื่อให้ติดให้ดิ้นอยู่ในท่ามกลาง แห่งมหาสมุทรแห่งมหานิคม ให้จมกันอยู่ตลอดเวลาอย่างนี้ จึงต้องมีน้ำดับไฟ ได้แก่ ผึ่งแห่งธรรม ดังพระพุทธเจ้ามาประกาศให้พวกเราทั้งหลายทราบ องค์ปัจจุบันนี้คือ พระสมณโคดม ได้ตรัสรู้ขึ้นมา ธรรมสว่างกระจ่างแจ้งขึ้นในพระทัย แต่ก่อนพระองค์ก็ มีความมืดบอด ด้วยอำนาจแห่งกิเลสซึ่งเป็นตัวมืดตัวดำตัวบอด ปิดหูปิดตาปิดใจไว้ หมด เมื่อพระองค์ได้ทรงสร้างบารมีโดยลำดับลำดับ ซึ่งเท่ากับการชะการล้างความเศร้า หมองความมืดตื้อจากพระทัยออกเป็นลำดับลำดับ จนกระทั่งถึงขั้นสุดท้าย เรียกว่าได้ ผลเต็มพระทัย คือได้ตรัสรู้ในคืนวันเดือนหกเพ็ญ

วันนั้นเป็นวันที่ความมืดตื้อทั้งหลายในพระทัย ได้กระจายสลายลงไปหมดโดยสิ้นเชิง อาโลโก อุทปาติ ได้ปรากฏขึ้นแล้วในพระทัย คือสว่างโร่อยู่ตลอดเวลาด้วยโลกวิทู โลกวิทูคือความรู้แจ้งแทงทะลุไปหมด ไม่มีสิ่งใดปิดบังลึกลับ บรรดาที่กิเลสมันปกปิดกำบังไว้และหลอกลวงสัตว์ทั้งหลายให้ไปจมกัน ๆ ตลอดมานั้น พระองค์ทรงเปิดขึ้นให้เห็นจ้าในพระทัยด้วยโลกวิทู รู้แจ้งโลก โลกนอก โลกใน ตลอดทั่วถึง จึงได้นำมาสั่งสอนสัตว์โลก

สิ่งที่ทรงสั่งสอนสัตว์โลกนี้ ไม่ใช่พระพุทธเจ้าทรงอุทริมาสอนสัตว์โลกเหมือนกิเลสอุทริหลอกลวงสัตว์โลกนี้เลย แต่เป็นความจริงล้วน ๆ ทุกอนุกระเบียด แม้เม็ดหินเม็ดทรายไม่มีเข้าเจือปน ว่าต่างพร้อยหรือปลอมแปลงไป เป็นความจริงล้วน ๆ ว่า บาบมี บุญมี นรกมี สวรรค์มี พรหมโลก นิพพานมี เปเรตตีประเภทต่าง ๆ ทั่วแดนโลกธาตุนี้มี นี่ทรงรู้ทรงเห็นกระจ่างแจ้งขึ้นมาด้วยโลกวิทู ของพระองค์เอง จึงได้นำสิ่งทั้งหลายเหล่านี้ ทั้งที่เป็นโทษและเป็นคุณออกมาประกาศสอนโลก ตั้งแต่ขณะที่ได้ตรัสรู้แล้วมาจนกระทั่งปัจจุบันนี้ สอนตามหลักความจริงทั้งทางฝ่ายเป็นโทษและฝ่ายเป็นคุณ สอนอย่างละเอียดทั่วถึงไปหมด ให้โลกทั้งหลายได้พอทราบบ้างว่า ส่วนไหนเป็นโทษ ส่วนไหนเป็นคุณ ให้ได้รู้เรื่อง

เช่นว่า บาบมี คำว่าบาบมีก็คือ กองทุกข์นั้นแหละมีอยู่ประจำโลกประจำสงสารเกิดขึ้นมาจากการกระทำของสัตว์โลกแต่ละราย ๆ ไป อยู่เฉย ๆ จะให้บาบเกิดขึ้นไม่มี ต้องสร้างบาบ สร้างก็คือสัตว์โลกนั้นเป็นผู้สร้างบาบ บาบที่เกิดขึ้น อันเป็นผลมาจากการสร้างบาบก็เป็นของสัตว์โลกเอง และเป็นเครื่องทรมานสัตว์โลก คือเรา ๆ ท่าน ๆ ตลอดสัตว์ทั้งหลายเอง คำว่าบุญมี บุญก็เกิดขึ้นมาจากทำคุณงามความดีของโลก ผู้มีความรักใคร่ใฝ่ใจในการบุญการกุศลทั้งหลาย

ดังพี่น้องชาวพุทธเราได้บำเพ็ญตลอดมานี้แล เรียกว่าสร้างบุญ เมื่อสร้างแล้ว บุญก็ต้องเกิดขึ้นมาจากการสร้างบุญนั้นแล บุญจึงมีอยู่ประจำสัตว์โลกทั่ว ๆ ไป บาบมีอยู่ประจำสัตว์โลกทั่ว ๆ ไป เว้นพระพุทธเจ้าและพระอรหันต์ผู้สละได้ทั้งสองอย่าง คือ บุญญาปาปพหิณบุคคล ผู้มีบุญและบาบอันละได้โดยสิ้นเชิงแล้ว นั่นคือพระพุทธเจ้า คือพระอรหันต์ท่าน นอกนั้นเป็นผู้ที่จะต้องเกี่ยวพันกันตลอดเวลา ความทุกข์ก็เราเป็นผู้สู้เอง ความสุขเราเป็นผู้รับเองเรื่อยมาอย่างนี้ ท่านก็สอนให้พวกเราทั้งหลายได้รู้ได้เห็น คือบาบมีจริง ๆ

เหมือนอย่างไฟมีอย่างนี้ อย่าไปจับไฟ ถ้าไปจับไฟ นั่นคือการกระทำ เอามือจี้เข้าไปนั่นเรียกว่าทำ ความร้อนจะเกิดขึ้นที่มือของเราทันที นี่บาบมีประจำโลกเช่นเดียวกับไฟมีอยู่นั้นแล แต่ถ้าไม่ทำบาบ บาบก็ไม่เกิดแก่ผู้ไม่ทำ เหมือนไฟมีอยู่นั้นแล ถ้าเรา

ไม่เข้าไปสัมผัสสัมพันธ์กับไฟ ไฟก็เป็นไฟ เราก็คือไฟ บุญก็เป็นเช่นนั้นเหมือนกัน บุญนี้เทียบกับน้ำกับท่าที่เย็นฉ่ำต่อสัตว์โลกทั้งหลาย ถ้าเราไม่ทำ บุญก็เป็นบุญ แต่ไม่ได้เป็นของเรา ถ้าเราทำบุญลงไป บุญก็เป็นสมบัติของเรา เราก็คือเจ้าของแห่งบุญนั้น ๆ ตลอดมา

ทั้งบาปทั้งบุญนี้มีอยู่ประจำสัตว์โลก ไม่ได้มีอยู่ตามต้นไม้ ภูเขา ดินฟ้าอากาศ ไฟแดดดินลมที่ไหน มีอยู่กับสัตว์โลกผู้สร้างบาปสร้างบุญ สัตว์โลกผู้สร้างบาปสร้างบุญ ก็คือพวกเรา ๆ ท่าน ๆ นี้แหละจะเป็นใครไป เพราะฉะนั้นความทุกข์ที่เกิดขึ้นจากการกระทำบาป พวกเราทั้งหลายจึงรับทั่วหน้ากัน และความสุขที่เกิดขึ้นจากการบุญการกุศล พวกเราทั้งหลายก็ได้รับเป็นความสงบร่มเย็นทั่วหน้ากันเช่นเดียวกัน นี้เรียกว่า บาปมี บุญมี

คำว่านรกนั้นเป็นสถานที่อยู่ของผู้สร้างบาป จะไปที่อื่นไม่ได้ ต้องไปนรก ไปที่อื่นไม่ได้ ผู้สร้างบุญสร้างกุศล อย่างน้อยก็มาเกิดเป็นมนุษย์ มีบุญวาสนาบุญญาภิสมภาร มากกว่านั้นก็ไปเกิดบนสวรรค์ สวรรค์ท่านก็แสดงไว้แล้วว่า มีถึง ๖ ชั้น ตั้งแต่ชั้นจาตุมุข ขึ้นไปถึงชั้นปรนิมมิตวสวัตตี นี่เป็นสวรรค์ ๖ ชั้น และพรหมโลก ๑๖ ชั้นอีก ตลอดถึงนิพพาน นี่คือสถานที่อยู่ของผู้สร้างคุณงามความดีทั้งหลาย ตั้งแต่พื้น ๆ ขึ้นไปเป็นลำดับ เป็นเครื่องต้อนรับสำหรับผู้ทำดี

ส่วนนรกนั้นก็ยังมีจำนวนมาก ในนรกท่านแสดงไว้ในมหาวิบาก มีถึง ๒๕ หลุม นี้ก็เป็นความจริงล้วน ๆ เช่นเดียวกันกับสวรรค์ พรหมโลก นิพพาน และเป็นความจริงล้วน ๆ เช่นเดียวกันกับคำว่าบาปว่าบุญ มีอยู่เหมือนกันอย่างนั้น เมื่อใครสร้างความดีก็ไปสถานที่ดี เช่นอย่างน้อยมาเกิดเป็นมนุษย์ มากกว่านั้นก็ขึ้นสวรรค์ชั้นพรหมถึงนิพพานได้ ด้วยอำนาจแห่งความดีของตนที่สร้างไม่หยุดไม่ถอย ที่นี้ผู้สร้างบาปก็เป็นแบบเดียวกัน ทั้งบุญทั้งบาปไม่มีอันใดมาลบล้างมันได้เลย นอกจากผู้ทำนั้นจะละเว้นลบล้างกันไปเอง ทั้งฝ่ายดี ถ้าเราเคยทำดี เราหยุดทำดีเสีย ก็เป็นการลบล้างความดีจากตัวของเรา

คนเราเมื่อไม่ทำดีแล้วก็ต้องทำชั่ว หันจากดีแล้วก็ไปทำชั่ว ความชั่วซึ่งเป็นเรื่องของกองทุกข์ก็พัวพันติดเข้ามาในตัวของเรา เราก็คงเสวยทุกข์ เมื่อตายแล้วจะไปที่ไหน ใจดวงนี้ไม่เคยตายขอให้พี่น้องทั้งหลายทราบเอาไว้ คำว่าปาชามีเฉพาะร่างกายเท่านั้น เป็นสัตว์เป็นบุคคลใดก็ตาม ตายแล้วเขาก็เรียกว่าปาช่าของสัตว์ในที่นั้น ๆ ส่วนใจนั้นไม่มีปาช่า คือใจนี้ไม่เคยตายไม่เคยเกิด แต่อาศัยร่างต่าง ๆ ตามบุญตามกรรมของตน ให้ไปเกิดเป็นสัตว์เป็นบุคคล เป็นเปรตเป็นผี เป็นเทวดา อินทร์ พรหม ไปต่าง ๆ อย่างนั้น ด้วยอำนาจแห่งกรรมดีกรรมชั่วใส่ให้ไป ใส่ที่จิตนั้นแหละ เพราะจิตเป็นผู้

ทำบาปทำบุญเสียเอง ผลเกิดขึ้นจากใจ ใจจึงต้องได้รับตามกรรมแห่งดีชั่วของตน แล้วก็ไหลไปทางต่ำบ้าง ไส้ไปทางสูงบ้าง เกิดแก่เจ็บตายอย่างนี้มาตั้งกับตั้งกลับ

เบื้องต้นแห่งการเกิดตายของสัตว์แต่ละราย ๆ ก็ไม่มี เบื้องปลายก็ไม่มี ถ้าไม่มีธรรมคือฝั่งแห่งธรรมนี้เป็นเครื่องสกัดกั้นเอาไว้ สกัดกั้นด้วยการสร้างคุณงามความดี และละบาปมาบำเพ็ญบุญ นี้เรียกว่าสกัดกั้นความชั่วช้าลามก ส่งเสริมความดีให้มากขึ้นไป อันนี้ก็เป็นน้ำดับไฟ บุญกุศลก็จะมีขึ้นมา อันนี้แลเป็นเครื่องสกัดกั้นก่อนความเกิดตายของเรา ซึ่งหาเงื่อนไขต้นเงื่อนไขปลายไม่ได้ ให้มีเงื่อนไขต้นเงื่อนไขปลาย สกัดกั้นต่อกันเข้ามาด้วยการสร้างคุณงามความดี ภูษชาติต่าง ๆ ที่เราเคยเกิดแก่เจ็บตายมามากต่อมากถึงขนาดนับไม่ได้ก็ตาม จะหย่อนเข้ามา สิ้นเข้ามา ๆ เมื่อคุณงามความดีเรามีมากน้อยเพียงไร ก็เป็นการตัดย่นวิญญูทุกขวิญญูจักรอันมาจากความเกิดแก่เจ็บตายนี้เข้ามาเป็นลำดับลำดับ จนถึงขั้นตายตัว

คำว่าตายตัว ได้แก่ท่านผู้บำเพ็ญธรรมสำเร็จเป็นพระอริยบุคคล ตั้งแต่สำเร็จชั้นพระโสดาขึ้นไป พระโสดาบัน โสตะ แปลว่า กระแสแห่งความสิ้นทุกข์หรือกระแสแห่งพระนิพพานพาดพิงถึงแล้ว แปลออกแปลอย่างนั้น โสตะ แปลว่ากระแสแห่งพระนิพพานหรือกระแสแห่งความสิ้นทุกข์ได้ปรากฏขึ้นแล้ว

พระโสดามี ๓ ประเภท ประเภทที่ยืดยาวบ้าง ก็เรียกว่าผู้สำเร็จเป็นพระโสดาแล้วจะกลับมาเกิดเป็นมนุษย์ แต่ไม่ไปเป็นสัตว์ นอกจากเป็นมนุษย์แล้วไปเป็นเทวดา และกลับมาเกิดอีกตายอีกเพียง ๗ ชาติเท่านั้น แต่ไม่ไปตกนรก นี้เพียง ๗ ชาติเป็นชั้นหยาบ

ชั้นที่สอง กลับมาเกิดอีกเพียง ๓ ชาติแล้วก็ถึงนิพพาน ชั้นที่หยาบมาเกิดถึง ๗ ชาติแล้วก็สิ้นสุดไปถึงนิพพาน

อันที่สามเรียกว่าชั้นอุกฤษฏ์ ชั้นดีเยี่ยม มาเกิดเพียงชาติเดียว แล้วก็บรรลุมรรคผลนิพพานขึ้นไปในชาตินั้นก็ได้ หรือกลับมาเกิดอีกชาติเดียวก็ได้ แล้วก็ไปนิพพานด้วยกัน

นี้เรียกว่า โสตะ แปลว่ากระแสแห่งพระนิพพาน นี่คือธรรมที่เราได้บำเพ็ญมาสกัดกั้นก่อนภพชาติที่ยืดยาวแสนยาวนานให้หย่อนเข้ามา จนถึงขั้นตายตัวว่าอย่างนานที่สุดผู้สำเร็จพระโสดาแล้วได้เกิดเพียง ๗ ชาติเท่านั้น จากนั้นก็ถึงวิมุตติพระนิพพาน สกิทา อนาคา เป็นชั้น ๆ ขึ้นไป สกิทาคาก็สูงขึ้นไปหน่อย ส่วนพระอนาคามีนั้น เมื่อสำเร็จเป็นพระอนาคามีแล้วจะไม่ต้องกลับมาเกิดอีกเลย จะไปเกิดในชั้นสุทธาวาส ๕ ชั้น คือ อวิหา อตปปา สุทัสสา สุทัสสี อกนิฏฐา นี้คือที่อยู่ของพระอนาคามีในพรหมโลก ๑๖ ชั้นนั้น ๕ ชั้นนี้เป็นที่อยู่ของพระอนาคามีโดยเฉพาะ

เพราะฉะนั้นพระอนาคามีเมื่อสิ้นจากกามกิเลส ที่แต่งสัตว์โลกให้เกิดให้ตายให้รักให้ชอบให้มีคู่ครองมีผิวมีเมีย นี้เรียกว่ากามกิเลส ได้สิ้นลงไปจากใจ วันนี้จะเรียงลำดับแห่งธรรมที่ผู้ปฏิบัติทั้งหลายท่านได้รู้ได้เห็น ให้พี่น้องทั้งหลายได้ทราบทั่วถึงกันในวันนี้

ผู้สำเร็จพระอนาคามีขั้นต้น ถ้าสอบก็เรียกว่าสอบได้ ๕๐% แล้ว เป็นอันว่าสอบได้ สอบได้เพียงขั้นแรก ๕๐% นี้ เมื่อตายลงไปแล้วก็ควรแก้วิหา ชั้นอนาคามีขั้นแรก ส่วนใหญ่คือว่าสอบได้แล้วนั้น เรียกว่าส่วนใหญ่ขั้นนั้นตายแล้ว กามราคะหมด แต่ส่วนที่ปลีกย่อยที่เป็นกระแสนของราคะตัณหาตัณหานี้ยังมีเป็นขั้น ๆ ตอน ๆ ไป เพราะฉะนั้นผู้สำเร็จพระอนาคามีแล้ว เว้นผู้ที่เป็นขีปภาภิกษุคือบรรลुरुธรรมอย่างรวดเร็วเสีย ผู้บรรลुरुธรรมเป็นไปตามธรรมดากลาง ๆ นี้ จะต้องได้ก้าวเป็นลำดับลำดับไป

พอสอบได้เป็นพระอนาคามี กามกิเลสได้สิ้นไปจากใจแล้ว ซึ่งเป็นส่วนใหญ่สิ้นไปแล้ว ส่วนปลีกย่อยที่มีเล็ก ๆ น้อย ๆ แต่ไม่ถึงกับจะทำให้เกิดกามกิเลสได้อีกต่อไป นั้นยังมีอยู่ ท่านจึงชำระกามกิเลสประเภทนี้ นี้ละท่านเรียกว่าสติปัญญาเป็นอัตโนมัติ คือเป็นตั้งแต่ขั้นนี้ขึ้นไป ขั้นที่จะฆ่าฟันหันเหलगกับกามกิเลสขั้นแรกนั้น เป็นขั้นชุลมุน วุ่นวาย ถ้าเป็นนักมวยก็คลุกวงในกันตลอดเวลา จนกระทั่งกิเลสตัวสำคัญนี้ขาดสะบั้นลงไปแล้ว จากนั้นก็เป็นสติปัญญาอัตโนมัติ ท่านฝึกซ้อมกามราคะที่ส่วนใหญ่สิ้นไปแล้ว ส่วนที่ยัง บริษัทบริวารนี้เป็นเหมือนกับว่าเป็นผุ่ยเป็นผงยังมีอยู่ ท่านก็ฝึกซ้อมอันนี้แหละเป็นลำดับลำดับ

เมื่อละเอียดเข้าไปก็ก้าวเข้าไปสู่ จากอวิหาแล้วก็ไป อตปปา สุทสสา สุทสสี นี้ฝึกขึ้นไปเรื่อย ๆ จิตจะค่อยเลื่อนชั้นขึ้นไปเรื่อย ๆ จนกระทั่งถึงอกนิภูฐาน นี้เต็มภูมิ เรียกว่าราคะไปสิ้นสุดโดยสิ้นเชิงในขั้นอกนิภูฐานนี้ จากนั้นก็ก้าวเข้าสู่นิพพาน สิ้นโดยลำดับถึงขั้นนิพพานทีเดียว นี้พูดถึงการปฏิบัติธรรม คำว่ากามกิเลสส่วนใหญ่ขาดไป เพราะฉะนั้นในสุทธาวาส ๕ ชั้น จึงต้องมีเป็นลำดับลำดับไป ให้เหมาะให้ควรแก่ผู้ที่ชำระกามกิเลสนี้ได้ยังไม่หมดโดยสิ้นเชิงทีเดียว ยังเหลืออยู่เป็นผุ่ยเป็นผง ก็จะได้ชำระซักฟอกกันไปเรื่อย ๆ จนกระทั่งถึงขั้นสุดยอด คืออกนิภูฐาน แล้วก็ก้าวเข้าสู่นิพพาน เรียกว่าสำเร็จเป็นพระอรหันต์แล้ว

ที่กล่าวถึงเรื่องจิตไม่ตายนี้เป็นอย่างนี้เอง ผู้ที่สำเร็จเฉพาะอย่างยิ่ง คือผู้สำเร็จพระอนาคามีนี้ ตายเวลาไหนท่านจะทราบของท่านทันทีว่า ท่านจะไปเกิดในภูมิใด อวิหา อตปปา สุทสสา สุทสสี อกนิภูฐาน คำว่าเกิดนั้นท่านเรียกในที่ทั่ว ๆ ไป แต่คำว่าค่อยเลื่อนชั้นไปตามลำดับของจิตนี้สนิทสำหรับผู้ปฏิบัติ จะว่าเกิดชาตินี้ ตายจากอวิหาแล้วไปอตปปาอย่างนั้น ไม่ค่อยสนิทในภาคปฏิบัติ ถ้าว่าเลื่อนชั้นไปเรื่อย ๆ สมกับนาม

ของใจว่าเป็นนามธรรมแล้ว ไม่มีรูปร่างอย่างอื่นพอให้เกิดให้ตายต่อไปอีก ก็รูปร่างเป็นนามธรรม จึงเรียกว่าเกิดก็ได้ ตายก็ได้ ให้สนิทจริง ๆ ก็คือเลื่อนขึ้นไปเป็นลำดับลำดับจนกระทั่งถึงอกนิภานาแล้วก็ก้าวเข้าสู่นิพพาน สำเร็จเป็นพระอรหันต์ นี่สนิทใจ

การพูดทั้งนี้พูดถอดออกมาจากภาคปฏิบัติ ซึ่งเป็นตลาดแห่งมรรคผลนิพพานของพระพุทธศาสนาแห่งพวกเราทั้งหลายโดยตรง ไม่ได้เป็นคำที่เรียกว่าพูดอย่างปาว ๆ ศาสนาเป็นคัมภีร์ ศาสนาเป็นกระตาศ มีแต่ชื่อแต่นามตัวจริงไม่มี อย่างนั้นไม่ใช่ใช่แท้ ๆ ก็คือว่า นี่ละความจริงตลาดแห่งมรรคผลนิพพาน จะเกิดขึ้นจากท่านผู้ปฏิบัติตั้งที่กล่าวแล้วนี้ ขอให้ท่านนักปฏิบัติทั้งหลายพิจารณาอย่างนี้ก็แล้วกัน

นี่สมเหตุสมผลว่าจิตไม่เคยตาย ออกจากร่างนี้ ถ้าเป็นร่างหยาบร่างนั้นร่างนี้นามธรรมก็เป็นร่างของนามธรรมเหมือนกัน ก็เกิดภพนี้ตายภพนั้นไปเรื่อย ๆ แต่ดวงจิตจริง ๆ แล้วไม่เคยตาย เปลี่ยนสภาพร่างที่อยู่ สิ่งที่อาศัย เรียกว่าเกิดว่าตาย ๆ สำหรับจิตนี้ไม่มีคำว่าเกิดว่าตาย เราจะเห็นได้ชัดเจนจากภาคปฏิบัติของเราของนักภาวนา เวลาเราชำระจิตของเราเข้าไปโดยลำดับ ๆ เหมือนกับการแกะรอยจิตของเราตามรอยจิตเข้าไปด้วยจิตตภาวนา แล้วจะเห็นเรื่องราวของจิตกับสิ่งที่เกี่ยวโยงกับจิต ได้แก่ แก่กิเลสประเภทต่าง ๆ ทั้งหยาบ ทั้งกลาง ทั้งละเอียด ไปเป็นลำดับลำดับ จิตก็ตามเข้าไป

เริ่มต้นตั้งแต่ สติ ปัญญา ศรัทธา ความเพียร ในจิตตภาวนา แล้วก้าวเข้าไปถึงขั้นสมาธิ ถึงขั้นปัญญา แล้วรวมไปทั้งเรื่องกามกิเลสนี้ก็เป็นเรื่องของกิเลสเช่นเดียวกันชำระซักฟอกกันไปโดยลำดับ ตามต้อนกันไปเรื่อย ๆ จนกระทั่งถึงกิเลสทั้งที่วอนาคานี้ กามกิเลสสิ้นสุดไปโดยสิ้นเชิง อวิชชายังมี นั่น อวิชชานี้ยังมีอยู่ในใจของผู้ยังไม่สิ้นกิเลส แม้จะเป็นพระอนาคามีแล้วก็ตาม แต่อวิชชาซึ่งเป็นกิเลสอันละเอียดสุดยอด ยังฝังอยู่ภายในใจ ท่านชำระอันนี้สิ้นกามกิเลสไปแล้ว ยังต้องได้ชำระซักฟอกเรื่องอวิชชาซึ่งเป็นส่วนอันลึกลับละเอียดล่ออยู่ภายในใจออกด้วยสติปัญญา เรียกว่ามหาสติมหาปัญญา เป็นขั้นสุดท้ายที่จะสังหารกิเลสประเภทนี้ออกจากใจได้

เมื่อท่านสังหารอวิชชาออกจากใจได้แล้วนั้น เรียกว่าท่านตามรอยจิต รอยวัฏจักรวัฏจักร ที่พาเกิดแก่เจ็บตายมาตลอด เข้าไปถึงตัวเชื้อของมันที่พาให้เกิดให้ตายอย่างทั่วถึงแล้ว อวิชชาปุจฺจยา สงฺขารา ขาดสะบั้นลงไปจากใจ นั่นแลอรหัตตภูมิ อรหัตตบุคคล หรือธรรมธาตุได้ปรากฏขึ้นอย่างเต็มดวงแล้ว ในขณะที่อวิชชาได้สิ้นซากลงไป นี้คือท่านตามรอยความเกิดแก่เจ็บตาย ไปถึงขั้นอวิชชาตัวเป็นกิเลสที่ว่ายอดของกิเลสอยู่ที่จุดนั้น ได้ถูกสังหารแล้วด้วยมหาสติมหาปัญญาขาดสะบั้นลงไป เป็นใจที่บริสุทธิ์พุทธโธขึ้นมาทั้งดวง นี้ก็ไม่สูญ เห็นไหม

เวลามีกิเลสก็พาให้เกิดให้ตาย ไม่มีคำว่าสูญไปไหนจิตดวงนี้ หากเกิดหากตาย เปลี่ยนภาพเปลี่ยนชาติอยู่อย่างนั้น ทั้ง ๆ ที่จิตนี้ไม่เคยเกิดเคยตาย ต้องอาศัยร่างนั้นไปเรื่อย ๆ ร่างดีร่างชั่วไป พอกิเลสได้สิ้นซากลงไปแล้ว เรียกว่าตามรอยของอวิชชาที่พาสัตว์ให้เกิดให้ตาย ได้ถึงตัวแล้ว ตัวนี้ขาดสะบั้นลงไปจากใจ จิตดีต้อออกไปจากนี้เป็นธรรมดา ธรรมดาสูญไปไหน ผู้บริสุทธิ์แล้วสูญไปไหน

พระพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรมแล้วสอนโลกได้ ๔๕ ปี บรรดาพระอรหันต์ทั้งหลายท่านตรัสรู้ธรรมแล้ว ท่านก็ครองขันธไปจนกระทั่งถึงอายุขัยของท่าน จิตดวงนี้ก็เป็นจิตธรรมดา จิตที่บริสุทธิ์ครองขันธอยู่ จนกว่าจะขันธหมดสภาพแล้วจิตดวงนี้ก็ออกเป็น อนุภาทิเสสนิพพาน เป็นนิพพานล้วน ๆ เป็นธรรมชาติที่วิมุตติหลุดพ้นล้วน ๆ เป็นธรรมดา ล้วน ๆ ส่วนสมมุติแม่ละเอียดเท่าเม็ดหินเม็ดทรายไม่มีเลย นี้เรียกว่าธรรมดา ไม่ได้สูญไปไหน จิตดวงนี้จึงไม่มีคำว่าสูญ เกิดแก่เจ็บตายก็ไม่เคยสูญ หากเกิดแก่เจ็บตายอยู่อย่างนั้นไปเรื่อย เมื่อสิ้นความเกิดแก่เจ็บตายเพราะสิ้นเชื้อของมันที่พาให้เกิดแก่เจ็บตายนี้ หมดโดยสิ้นเชิงแล้ว จิตก็บริสุทธิ์ล้วน ๆ นั้นแลท่านเรียกว่าธรรมดา สูญไปไหน ตามรอยจิตต้องตามอย่างนั้น ไม่สงสัย หายสงสัย

นี่ละธรรมของพระพุทธเจ้าที่สอนโลกนี้ จึงสอนแบบสด ๆ ร้อน ๆ มีตนมีตัวมีเนื้อหนังประจำตัว มีความจริงประจำตัวเต็มเม็ดเต็มหน่วย เช่น โอวาทของพระพุทธเจ้าที่สอนมานี้ ก็เรียกว่าเป็นตลาดแห่งมรรคผลนิพพาน ผู้ปฏิบัติตามนี้แล้วจะต้องได้เจอมรรคผลนิพพานโดยไม่ต้องสงสัย ไม่สักแต่ว่าทำไป ทำบาปไม่ได้บาป ทำบุญไม่ได้บุญ อย่างนี้ไม่มี

ทำบาปต้องเป็นบาป ทำบุญต้องเป็นบุญ แก้กิเลสต้องเป็นการแก้กิเลส ขาดสะบั้นลงไปโดยลำดับลำดับ จนกระทั่งถึงขั้นบริสุทธิ์พุทธโธเต็มดวงแล้ว นั้นแลเรียกว่าอมตธรรม อมตจิต พอพ้นจากนี้แล้วไม่เรียกอมตจิตแล้ว ท่านเรียกว่าธรรมดาหรือนิพพาน จะเรียกว่าอมตจิตก็ไม่ผิด แต่จะให้สนิทจริง ๆ ก็คือนิพพานหรือธรรมดา คำว่าอมตจิตไม่ค่อยจะเรียกแหละ เรียกว่าจิต ๆ อยู่ เมื่อถึงขั้นนี้แล้วจะกลายเป็นธรรมดาไปเลย นี่ไม่เคยสูญ ให้พี่น้องทั้งหลายทราบเอาไว้

เราเป็นลูกชาวพุทธให้พากันเชื่อบุญเชื่อบาป แล้วละบาป บำเพ็ญบุญ อย่างล้าหาญชาญชัยต่อการทำบาปทำกรรมทั้งหลาย ซึ่งเป็นเรื่องของกิเลสมันหลอกลวงสัตว์โลกให้มีตมิดปิดตาไปหมด ไม่ให้รู้บาปบุญ พระพุทธเจ้าทุก ๆ พระองค์ตรัสรู้ธรรมขึ้นมา ก็ตรัสรู้ให้เห็นสิ่งเหล่านี้แล พวกบาป บุญ นรก สวรรค์ มีมาตั้งกับตั้งกลับ ก็กับก็กลับ นับไม่ได้เลยว่ามีมาตั้งแต่เมื่อไร พระพุทธเจ้าตรัสรู้ขึ้นมาแต่ละองค์ ๆ นี้ ตรัสรู้

เพื่อเห็นสิ่งที่มีอยู่นี้แล แล้วก็นำสิ่งที่มีอยู่นี้มาสอนสัตว์โลก ให้รู้ว่าตัวว่าชั่วเป็นยังไง แล้วให้ละในสิ่งที่ไม่ดี บำเพ็ญสิ่งที่ดีตลอดมาดังนี้

จึงเป็นธรรมสด ๆ ร้อน ๆ ทั้งบาป ทั้งบุญ ทั้งนรก สวรรค์ พรหมโลก นิพพาน ไม่สูญสิ้นไปไหน เป็นธรรมที่คงเส้นคงวาหนาแน่นตลอดมา ทั้งฝ่ายกิเลส ทั้งฝ่ายธรรม คือทั้งฝ่ายดีฝ่ายสุข ทั้งฝ่ายชั่วฝ่ายทุกข์ มีเสมอกันมา ใครทำบาปเมื่อไรเป็นบาปเมื่อนั้น อกาลิโก ไม่มีกาลเวลา ขึ้นอยู่กับผู้ทำ ผู้ทำดีได้ดี ผู้ทำชั่วได้ชั่ว จิตเป็นผู้รับกรรมดีกรรม ชั่วนั้นเข้าฝังอยู่ภายในจิตเสมอ เพราะฉะนั้นเวลาตายแล้ว ร่างกายของเราจะทิ้งไว้ก็ตาม แต่จิตนั้นจะเป็นผู้ไปเสวยกรรมต่อไป ถ้าทำความชั่วซ้ำลามาก ร่างกายไม่ไปตกนรก แต่จิตนั้นบาปพาไปตกนรกจนได้ เวลาตายแล้วคนบุญตาย ร่างกายก็ไม่ไปสวรรค์ แต่จิตพาไปสวรรค์ ไปพรหมโลก ไปนิพพานได้ ร่างกายเป็นเครื่องอาศัยเพียงเท่านั้น ๆ

ขอให้พากันตั้งอกตั้งใจปฏิบัติ เราเป็นลูกชาวพุทธอย่าให้มีแต่ศาสนาตามตำรับตำรา จำได้คล่องปากเหมือนนกขุนทอง แต่ไม่สนใจกับการสร้างคุณงามความดี ไม่สนใจกับการละบาป อย่างนี้ไม่สมควรอย่างยิ่งแก่เราเป็นชาวพุทธ เกิดมาแต่ชาติละภพ นี้ไม่ใช่เราแต่งเอาได้นะ มีใครมาแต่งเอาได้ตามวาสนาบุญญาภิสมภารของตนให้แปลกจากโลกเขา ว่าเราเกิดมาได้ด้วย การตกแต่งของเราเอง เราต้องการอะไรเกิดตามความต้องการของเราอย่างนี้ไม่ได้ ต้องเกิดมาด้วยการตกแต่งของกรรม เราทำกรรมดี กรรมดีพาให้เกิด ทำกรรมชั่ว กรรมชั่วพาให้เกิด นี่เป็นสิ่งที่ตกแต่งจากเราผู้ทำเสียเองทั้งดี และชั่ว ถ้าไม่ทำก็ไม่เกิดบุญไม่เกิดบาป เกิดขึ้นจากที่นี่

ที่นี่สัตว์โลกที่เกิดมา อย่างพวกเรา ๆ ท่าน ๆ เกิดมา ไม่ได้เกิดมาตามความต้องการของเราอย่างเดียว ถ้าหากว่าต้องการได้แล้ว จะเกิดเป็นอะไรก็เกิดเป็นนั้น ก็ไม่จำเป็นจะต้องสร้างบาปสร้างบุญ ต้องการอะไรก็เกิดได้ ๆ บาปบุญก็ไม่มี ความหมาย คำว่าบาปมีบุญมีก็ไม่มี ความหมายอะไร โลกทุกโลก แต่นี้บุญบาปเป็นธรรมชาติของจริง มาล้วน ๆ ใครทำบาปเป็นบาป ทำบุญเป็นบุญ เพราะฉะนั้นเวลาเรามาเกิดนี้ จึงเกิดตามอำนาจแห่งกรรม

กมฺมํ สตุเต วิชตติ ยทิตฺถํ หีนปฺปณฺตี ธรรมย่อมจำแนกแจกสัตว์ให้ประณีตเลวทรามต่าง ๆ กัน คือไปเกิดในภพดิภพชั่วต่าง ๆ กัน เพราะอำนาจแห่งกรรมที่ตนทำ แล้วนั้นแลทั้งดีทั้งชั่ว เราจึงต้องให้ระมัดระวังการกระทำของเรา นี้ละเกิดขึ้นด้วยอำนาจแห่งกรรม เราเกิดมานี้เราเกิดได้ง่ายเมื่อไร เรามีกรรมดีเราถึงได้มาเกิดเป็นมนุษย์ เกิดเป็นมนุษย์แล้วอย่าลืมน้อมรอยแห่งความเป็นมนุษย์ ที่มาจากบุญจากกุศลของเราพาให้มาเกิด เราอย่าลืมน้อมเนื้อลืมนิ้ว แล้วเราจะหลงไปอีก ก็จะไปเกิดเป็นเปรตเป็นผี เป็นสัตว์

นรกอเวจี ซึ่งไม่ใช่สิ่งที่พึงหวังเลยจนได้นะ ถ้าเราเชื่อแต่ความโลภ ความโกรธ ราคะ ตัณหา มากเกินไปแล้วจะจมได้ไม่สงสัย

ความโลภ ได้เท่าไรไม่พอ ๆ นี่คือนิกลิสประเภทหนึ่ง ความโกรธ ถ้าไม่สมใจก็ เคียดแค้นถึงฆ่าฟันรันแทงกัน นี่เป็นนิกลิสประเภทหนึ่ง ราคะตัณหาของหญิงของชาย ของสัตว์ตัวผู้ตัวเมียทั่วโลกดินแดน มีประจำอยู่ในจิตของสัตว์ทุกประเภท ธรรมชาตินี้มี ประจำใจสัตว์โลก เหล่านี้ก็เรียกว่ากิเลส ถ้าเราตะเกียกตะกายไปตามมันจนกระทั่งลืมนื้อลืมนิ้ว ราคะตัณหานี้ก็พาคนให้จมนรกได้นะ

ถ้าธรรมดาอยู่ในกรอบของศีลของธรรมตามพระพุทธเจ้าทรงสอนไว้ เช่น ท่านสอนพวกเราเป็นชาวพุทธให้ปฏิบัติตามศีลตามธรรม ซึ่งเป็นขอบเขตแห่งความแคล้วคลาดปลอดภัย ความร่มเย็นเป็นสุขต่อกันระหว่างสามภรรยา เช่น กาเมสุ มิจฉาจารอย่าล่วงล้ำเขตแดนของหญิงชายที่เขาไม่อนุญาต เขามีกรรมสิทธิ์ ถ้าเราปฏิบัติตามกรอบแห่งศีลแห่งธรรมนี้ก็ไม่ต้องกนกรก เป็นธรรมดาของสัตว์โลก ทั้งสองคนทั้งผู้ทั้งเมียต่างคนต่างมีความซื่อสัตย์สุจริต จงรักภักดีต่อกัน ไม่ล่วงเกินจากศีลจากธรรมความพอดีแล้วก็มีความสุขสงบเย็นใจ จะเรียกว่าเป็นคู่บารมี สร้างบุญสร้างกรรมไปด้วยกันก็ไม่ผิด

แต่ถ้าได้ฝืนศีลธรรมนี้เข้าไป ผัวคนหนึ่ง เมียคนหนึ่ง ไม่พอ พาดเสียสองตัว สามเมีย ร้อยตัวพันเมีย ตายแล้วลงนรกได้ไม่สงสัย เพียงแต่แยกจากเมียคนนี้ไปหาหญิงคนอื่น ยินดีต่อหญิงคนอื่นยิ่งกว่าเมียของเรา เพียงเท่านี้ก็ตกนรกได้แล้ว นี่ละราคะตัณหาถ้าเลยขอบเขตของศีลของธรรมออกไปแล้ว ทำให้ตกนรกได้ไม่สงสัย ท่านจึงให้ระมัดระวัง การละมันไม่ได้ เมื่อละมันไม่ได้ก็ให้มีศีลธรรมเป็นเครื่องระงับดับมันไว้ให้อยู่ในกรอบแห่งศีลแห่งธรรม เป็นผู้มีผิวเดียวเมียเดียว มีความจงรักภักดี ความซื่อสัตย์สุจริตต่อกัน ได้อะไรมาไม่เหมือนได้ธรรมคือความพอเหมาะพอดีกับสมบัติที่มีอยู่ของตน เช่น ผัวเดียวเมียเดียว นี่เป็นความสุขความเจริญ

เอา พวกกันสร้างบารมี ดังพระพุทธเจ้ากับพระนางพิมพามาตลอด จนกระทั่งได้ไปนิพพานด้วยกัน นั่นเรียกว่าคู่บารมีกัน ท่านไม่ได้เป็นบาปเป็นกรรม เพราะมีความซื่อสัตย์สุจริตต่อกันตลอดมา ท่านก็เป็นคู่บารมีกัน เราก็เหมือนกัน เราก็เป็นคนคนหนึ่งมีผิวมีเมีย ให้อยู่ในกรอบแห่งศีลแห่งธรรม ก็เป็นคู่บารมีซึ่งกันและกันได้ ถ้าปีนเกลียวจากนี้แล้วเรียกว่าเป็นคู่กรรมคู่เวรต่อกัน ตกนรกได้ ฝ่ายที่ผิดนั้นแหละไปตกนรกจะเป็นใครไป กิเลสเหล่านี้ไม่ใช่เรื่องเล็กน้อยนะ ถ้าปีนเกลียวไปแล้วตกนรกได้ทันที

ความโกรธก็ฆ่าเขาได้ เป็นความเคียดแค้นก็ตกรอกได้ ที่นี้ความโลภ โลภได้ไม่พอ ได้เท่าไรไม่พอ ได้ทั้งทางตรงทางอ้อมทางคด ทางรีดทางไถอะไรต่าง ๆ แล้วแต่ความคดโกงความทุจริตของเรา เหล่านี้เป็นการสร้างบาปทั้งนั้น ๆ เวลาตายแล้วลงนรกได้ไม่สงสัย เพราะไม่ใช่ของเราไปโลกเขามาทำไม ไปคดไปโกงเขามาทำไม ของเขาเป็นของเขา ของเราเป็นของเรา เมื่อไม่ได้ให้กันด้วยความยินดีแล้วเป็นบาปทั้งนั้น ถ้าให้ด้วยความยินดีแล้วก็เป็นที่ริมคลองแก่ทั้งผู้ให้ เป็นบุญเป็นกุศล ผู้รับก็มีความยิ้มแย้มแจ่มใส และเห็นบุญเห็นคุณซึ่งกันและกัน มันต่างกัน

การคดโกงการรีดการไถเหล่านี้ไม่ใช่ของดี เป็นการทำน้ำใจกันให้บอบช้ำขุ่นมัวหรือให้เคียดแค้น จนถึงกับเป็นบาปเป็นกรรม เป็นคู่เวรคู่กรรมกันก็ได้ ทำให้ถึงเป็นได้เช่นนั้น คนเราเมื่อถึงใจแล้วฆ่ากันได้ ก่อกรรมก่อเวรกันได้ เพราะฉะนั้นท่านจึงว่าความโลภ ความได้ไม่เพียงพอก็สร้างบาปสร้างกรรมขึ้นได้ ความโกรธเมื่อไม่พอใจแล้วก็สร้างบาปสร้างกรรมขึ้นได้ ราคะตัณหาไม่มีเมืองพอเหมือนน้ำล้นฝั่ง นี้ก็สร้างบาปสร้างกรรมให้ผิวเมียคุณั้น ฝ่ายที่ผิดตกรอกได้ไม่สงสัย

ขอให้ฟังอรรถพิงธรรมของพระพุทธเจ้า เราเป็นลูกตถาคต เมียเรามีคนเดียวก็พอเหมาะพอดีแล้ว ไม่ควรที่จะไปทะเลาะทะเลาะหาเอาวิชาหมามาประดับตัวเองประดับเท่าไรก็ยิ่งเป็นหมาตัวสำคัญเข้าไป ๆ ฝ่ายเดียวเมียเดียวนั้นคือวิชามนุษย์อยู่ครองกัน เป็นความสุขความเจริญ สองผิวสามเมียแล้วหมาสู้ไม่ได้นะ อย่างนี้ตกรอกได้ไม่สงสัย จงพากันตั้งอกตั้งใจปฏิบัติ มีความซื่อสัตย์สุจริตต่อกัน จะเป็นหญิงใดก็ตาม ชายใดก็ตาม ทั้งโลกนี้ทั้งหญิงทั้งชายไม่มีอะไรแปลกต่างกัน และมีจำนวนมากน้อยต่างกัน ผู้หญิงก็มีอันเดียว ผู้ชายก็มีอันเดียว จำได้ไหมว่าอันเดียว หรือจะให้เปิดยิ่งกว่านี้ไปอีก เราไม่อยากเปิด เราเรียนน้อย หลวงตาบัว ป.๓

ผู้หญิงก็มีอันเดียว ผู้ชายก็มีอันเดียว ผู้หญิงคนนั้นเขามี ๑๐ อันเธอ เอามาแข่งกันซิ ถ้าว่าเมียเรามีอันเดียว สู้ผู้หญิงคนนั้นไม่ได้ เพราะผู้หญิงคนนั้นมีถึง ๑๐ อันก็ควรจะยอมเพราะสู้เขาไม่ได้ ยอมแพ้เขาเสีย แต่นี้หญิงใดก็ตาม ชายใดก็ตาม ก็มีอันเดียวเหมือนกันหมด แล้วเอามาแข่งขันกันหาอะไร เอาฟืนเอาไฟมาเผากันทำไม เพียงเท่านี้ก็เป็นสิ่งที่จะประทับใจของเราแล้ว ไม่ควรที่จะถือด้านหาญทำในสิ่งที่เลยความพอดีบพอดี

ผิวเมียอยู่ด้วยกัน อะไรก็มีสมบูรณ์ด้วยกันทุกสิ่งทุกอย่าง ไม่มีใครบกพร่อง ผู้หญิงก็มี ผู้ชายก็มี มีอย่างเดียวกัน จึงครองกันไปตามประเพณีแห่งผู้มีศีลธรรมแล้วทำโลกให้ร่มเย็น ผิวก็ตายใจ เมียก็ตายใจ ผิวก็อยู่เย็นเป็นสุข เมียก็อยู่เย็นเป็นสุข ไว้ใจกันได้ ตายใจกันได้ จะไปทำงานนอกบ้านในบ้านใกล้ไกล ไม่มีความระแวงแคลงใจว่าจะไป

ผลิตความชั่วช้าลามกเอาไฟมาเผากัน มันก็เย็นใจคนเรา ถ้าหากว่าเกิดมีเรื่องขัดแย้งขึ้นมาในเรื่องศีลธรรมข้อที่สามด้วยแล้ว เป็นไฟเผาบ้านเผาเมือง เผาครอบครัวเหย้าเรือน ลูกเล็กเด็กแดง ร้อนไปตั้งแต่ปัจจุบัน ตายแล้วก็ไปจมลงในนรก ไม่สมควรเลย

เขามีอันหนึ่งเขาก็ไปสวรรค์ได้ เขาทำไม่ผิดธรรม เรามีอันเดียวกับเขา เราก็พาเราไปลงนรกได้ ทำไม เอามาพิจารณาซิ เอามาสังหารอะไร ของเราก็อันเดียว ของเขาก็อันเดียว ผู้หญิงก็อันเดียว ผู้ชายก็อันเดียว ของเขาเขาทำถูกต้องตามศีลตามธรรม เขาพากันไปสวรรค์ได้ทั้งผิวทั้งเมีย แต่เราทำผิดอรรถผิดธรรม ทำบาปทำกรรม ล่วงเกิน หรือว่าทำลายจิตใจของอีกฝ่ายหนึ่ง จะเป็นผิวก็ตาม เมียก็ตาม เราก็ลงนรก ผู้หญิงคนนั้นที่เขาถูกก็ตาม ก็ได้รับความบอบช้ำอีกเหมือนกัน ไม่ใช่เล่น ๆ ไม่ตกนรกก็บอบช้ำภายในจิตใจ จึงไม่ควรทำอย่างนี้ ถ้าปฏิบัติตามศีลธรรมพระพุทธเจ้าแล้วโลกนี้จะร่มเย็น จะไม่มีอะไรกระทบกระเทือนกันเลย นี่ท่านเรียกว่ากิเลสตัวเป็นภัย

เราละมันไม่ได้ก็ให้มีขอบมีเขต เหมือนไฟในเตา อย่าให้มันออกนอกเตาไป ผิวเป็นเตาของเมีย เมียเป็นเตาของผิว ให้อยู่ในเตา หุงต้มแกงใช้แสงสว่างอยู่ในเตา แล้วก็เกิดผลเกิดประโยชน์ ต่างคนต่างมีความยินดีในของมีอยู่ของตนเท่านั้น เรียกว่าอัปปีจจตา เป็นผู้มีความมักน้อย คือผิวเดียวเมียเดียวเท่านั้น จะมีผู้หญิงผู้ชายมาเป็นหมั้นเป็นแสนไม่มีความหมาย เพราะมีอย่างเดียวกัน เท่าที่ผิวเรามีอยู่ เมียเรามีอยู่เท่านี้ ไม่เห็นมีอะไรเกินกันพอที่จะให้ลืมนเนื้อลืมนตัว ถึงกับก่อไฟนก่อไฟเผากัน แล้วก็ไปจมลงในนรก อย่างนี้ไม่สมควรอย่างยิ่ง

วันนี้ได้พูดถึงเรื่องอรรถเรื่องธรรม เรื่องศีลข้อนี้ให้พี่น้องทั้งหลายทราบทั่วกัน เพราะตัวนี้ตัวล่อแหลมมาก ตัวตั้งด่านอยู่กับราคะตัณหา ตัวนี้หยาบโลนมากที่สุด เวลาแก๊กแก๊กที่สุดไม่มีอะไรเกินกามตัณหา กามกิเลส ตัวนี้รุนแรงมาก ถ้าพูดถึงเรื่องสติปัญญาพัดกับกิเลสตัวนี้ ประหนึ่งว่าฟ้าดินถล่ม มันรุนแรงขนาดไหน เพราะฉะนั้นมันมีอยู่ในของสัตว์ของบุคคล ของหญิงของชาย มันจึงทำความรุนแรงแก่เจ้าของ ถ้าไม่มีธรรมคือน้ำดับไฟแล้วจะเอามันไว้ไม่อยู่ ผู้ชายคนหนึ่งอาจหาเมียร้อยคนก็ได้ ผู้หญิงคนหนึ่งอาจหาผัวร้อยคนพันคนก็ได้ เพราะมันรุนแรงตลอดไป คำว่าพอจะไม่มีในกามกิเลสตัวนี้ ได้เท่าไรไม่พอคือกิเลสตัวนี้เอง จึงต้องเอาน้ำดับไฟคือธรรม ระงับดับมันให้อยู่ในเตาของตัวเองแล้วผาสุกเย็นใจ สบายทั่วกัน

นี่พูดถึงเรื่องจิตใจ พูดมาตั้งแต่ต้น บาป บุญ นรก สวรรค์ ที่พระพุทธเจ้าทรงสอนไว้แล้วนี้เป็นความถูกต้องแม่นยำทุกอย่างแล้ว เราเกิดมาเป็นมนุษย์นี่เป็นที่เหมาะสมแล้ว ขอให้พากันสร้างสายทางอันดีงามได้แก่บุญกุศลขั้นสู่ตนของตน ส่วนใดที่เป็นข้อขัดแย้งหรือเป็นอุปสรรคขัดขวางทางเดินเพื่อความสงบร่มเย็นของเรา ได้แก่บาปแก่

กรรม ให้ตัดออก ๆ งดเว้นมันไป การไม่ทำบาปเป็นทุกซ์ขนาดไหนเราพอทนได้ ในนรกทุกซ์มากยิ่งขึ้น ร้อนมากยิ่งขึ้น ถ้าเราฝืนไปทำบาปตามความต้องการของเราแล้ว

ไฟนรกจะร้อนมากยิ่งขึ้น เรียกว่าทนไม่ได้ก็ต้องทนไฟนรก อันนี้เราทนได้มันอยากทำบาปเราไม่ทำจะเป็นอะไรไป อำนาจอยู่กับเรา นั่น มันผ่านไปได้ แต่เราฝืนทำไปตามมันแล้วลงนรกแล้ว ทนไม่ได้ก็ต้องทน ทนตกรนรก ไม่มีใครอยากตกแหละแต่เวลาหลวมตัวเข้าไปแล้วมันตกได้ด้วยกัน เราอย่าประมาทธรรมของพระพุทธเจ้านะ กิเลสมันจะพาลบล้างธรรมเสมอ ว่าบาปไม่มี บุญไม่มี นรกไม่มี สวรรค์ไม่มี แต่สิ่งที่มีมีแต่ความทะเยอทะยานติดดินเพื่อลงนรกกันทั้งนั้น ด้วยการสร้างบาปสร้างกรรม อันนี้ตัวสำคัญมาก จึงขอให้พี่น้องทั้งหลายได้พยายามแก้ไขตัดแปลงตนเอง

เราเกิดมาเป็นมนุษย์ เราอยากเป็นคนดีมีความสุข ต้องสร้างทางที่ดีให้เรา อย่าไปสร้างทางบาปทางกรรม จะเป็นพินเป็นไฟเผาไหม้เราเสียเอง ไม่สมควรอย่างยิ่งกับเราที่ต้องการความสุขความเจริญ ความสมหวัง จงสร้างคุณงามความดีจะเป็นความสงบสุขเย็นใจต่อเรา นี่เป็นฝ่ายฆราวาส

เป็นฝ่ายพระก็เหมือนกัน พระที่ออกมาบวชประพฤติปฏิบัติตนแล้ว ให้รักศีลรักธรรมยิ่งกว่าชีวิตจิตใจของเรา ตั้งหน้าตั้งตาบำเพ็ญ ศีล สมาธิ ปัญญา มีไว้สำหรับพระเป็นอันดับหนึ่ง ผู้ปฏิบัติ คือบวชออกมาแล้วเว้นทุกอย่าง อาหารการบริโภค ที่อยู่ที่อาศัยหลับนอนทุกอย่าง ประชาชนญาติโยมเขารับรองไว้หมด เราไม่มีอะไรที่จะต้องทำไร่ทำนการซื้อการขายก็ไม่มีสำหรับเราเป็นพระ เขารับภาระไปเลี้ยงดูทั้งหมด ที่อยู่ก็อยู่อย่างสบาย หรรษาฟูฟ่า อย่างทุกวันนี้พระเราสบายมากยิ่งขึ้นกว่าโยมนะ ไปที่ไหนหรรษาฟูฟ่า กุฎีก็ระฟ้า ลืมเนื้อลืมตัว ไม่รู้เนื้อรู้ตัว

สถานที่อยู่ เครื่องใช้ไม้สอยของพระพุทธเจ้าท่านไม่ได้เป็นอย่างพวกเรา พระจรวดดาวเทียมสมัยปัจจุบันนี้ ผิดกันมากทีเดียว ท่านไม่ได้สนใจกับด้านวัตถุอะไร อยู่อะไรอยู่ได้ กินได้นอนได้สบายไปเลย ขอแต่ได้บำเพ็ญธรรม แต่หัวใจให้เป็นธรรมอย่างเดียวเท่านั้นอยู่ไหนเย็นหมดสบายหมด ถ้าหัวใจเป็นพินเป็นไฟแล้ว สร้างหอวิมานขึ้นระฟ้าก็ตาม ก็ไปร้องครวญครางอยู่บนฟ้าโน่นแหละ เหมือนโรงพยาบาลนั้นละ มีตึกก็ชั้น เอาคนไขขึ้นไปโยนใส่ที่ตึกชั้นไหน ชั้นสุดยอด ก็ไปครวญครางอยู่ชั้นสุดยอดนั้นแหละ ถ้าหัวใจเป็นทุกซ์แล้วไปที่ไหนก็เป็นทุกซ์ มันเป็นทุกซ์อยู่ที่หัวใจ เราจึงต้องพยายามปฏิบัติทางอรรถธรรม

ธรรมนี้ง่ายนะ ทุกอย่างง่ายหมดขึ้นชื่อว่าธรรมแล้ว อยู่ง่ายกินง่ายนอนง่าย ไปง่ายมาง่าย ไม่สร้างความกังวลุ่นวาย หรรษาฟูฟ่าฟุ่มเฟือย ดังที่กิเลสพาสร้าง กิเลสนี้

พาสร้างไม่พอนะ อยู่ก็อยากอยู่ดี ๆ ก็นึกก็อยากกินดี ๆ ทุกอย่างเหลือเฟือฟุ่มเฟือย ให้เขาได้ยกได้ยอว่า โห นี่เขามีบ้านร้อยชั้นพันชั้น ตึกกรมบ้านช่องหรรษาฟู้ฟ่า ที่อยู่ที่หลักที่นอนหรรษาฟู้ฟ่า ก็เลสมันจะลากจะจูงไปทางฟู้ฟ่า ๆ ด้วยความดีความดี เป็นความตายไม่คำนึง ความทุกข์ก็อยู่กับคนที่กิเลสลากไป ให้ตัดให้ตื่นตลอดเวลา หาความสุขไม่ได้นะ ภายในใจไม่ได้ดู จิตมีความสงบบ้างไหมกับพุทโธ อัมโม สังโฆ มีบ้างไหมในหัวใจของเรา หรือมีแต่เสื่อแต่หมอนแต่เงินทองข้าวของกองเท่าภูเขาว่าเป็นของดิบของดี

มันดีอะไร สิ่งเหล่านี้มันก็มีอยู่เต็มโลกเต็มสงสาร ไม่เห็นใครได้รับความสุข ความเจริญจากสิ่งเหล่านี้ที่มีอยู่เต็มบ้านเต็มเมืองนี้เลย เพราะหัวใจเดือดร้อน ใจไม่มีธรรมเข้าหล่อเลี้ยง ใจก็เป็นทุกข์ ใจเดือดร้อน ผู้มีใจเป็นธรรมแล้วอยู่ไหนสบาย ยกตัวอย่างเช่น พระกรรมฐานในครั้งพระพุทธเจ้า สอน รุกมุลเสนาสน์ ไล่เข้าป่า บำเพ็ญเพียรในป่าในเขา เวลาเข้าเฝ้าพระพุทธเจ้าจะรับสั่งถามทันทีว่า เป็นยังงใจอยู่ในป่านั้นในเขาลูกนั้น ภาวนาเป็นยังงใจ ๆ นั้น ท่านไม่ได้ถามเรื่องอื่นนะ

ภาวนาเป็นยังงใจ คือชำระจิตใจจากข้าศึกคือกิเลส มันเป็นภัยอยู่ในหัวใจ แล้วก็เผาไหม้หัวใจนั้น ชำระกันได้มากน้อยเพียงไร นั้นท่านมุ่งต่ออรรถต่อธรรม ถามก็ถาม เรื่องอรรถเรื่องธรรม ผู้ไปเข้าเฝ้าท่านก็ได้อรรถได้ธรรมมาประพฤติปฏิบัติ กำจัดกิเลสออกจากหัวใจเป็นลำดับลำดับ ด้วยความรื่นเริงบันเทิงในความพากความเพียร การอยู่ การกินการใช้การสอย ผู้มุ่งอรรถมุ่งธรรมแล้วย่อมไม่ติดไม่คืน ไม่ฟุ้งเพื่อเห่อเหิมจนเกินเนื้อเกินตัว อยู่ไหนสบายกินสบาย กินมากกินน้อยพออยู่พอกินพอเป็นพอไป เท่านั้นพอ ขอให้ได้บำเพ็ญธรรมภายในหัวใจ

สมาธิเป็นยังงใจ ความแน่นหนามั่นคงของใจ ความสงบของใจ นี่เป็นบ่อแห่งความสุขในเบื้องต้นแล้ว จากนั้นปัญญาก้าวเดิน ปัญญาพิจารณาเรื่องธาตุเรื่องขันธเรื่องสกลกาย ความเป็นอยู่ปุวยายของธาตุของขันธ ความแตกสลายของธาตุของขันธนี้สร้างกองทุกข์ให้แก่เรา พิจารณาอันนี้ ให้แยกแยะออกไปด้วยปัญญา กระจ่างแจ่มออกไป ๆ กิเลสตัวมันยึดมันถืออุปาทานก็จางไป ๆ จิตใจสว่างจ้าขึ้นมา ๆ ดังที่กล่าวเมื่อสักครู่นี้ ว่าก้าวขึ้นสู่แดนสงบไปเรื่อย ๆ จนกระทั่งถึงวิมุตติพระนิพพาน สบายแสนสบาย นี่คือใจได้ที่อยู่ได้แก่ธรรมเป็นที่อยู่ อยู่ไหนสบายหมด ถ้าใจไม่มีที่อยู่ ไม่มีที่อาศัย สร้างตึกกรมบ้านช่องไปแข่งชั้นดาวดึงส์ก็ไปร้องครางอยู่ในนละ

นี่พวกเราทั้งหลายชาวพุทธเรานี้มันเป็นบ้าตั้งแต่เรื่องการก่อการสร้างวัตถุนิยมอะไรก็นิยม ๆ เวลาที่โรงงานต่าง ๆ เต็มบ้านเต็มเมือง เมืองไทยมีมากนะโรงงานเวลานี้ผลิตออกมาจากโรงงานแล้วก็เอามาขายจำหน่ายในที่ต่าง ๆ ไปที่ไหนเห็นตั้งแต่สินค้า

เต็มบ้านเต็มเมือง เต็มตลาดลาดเลอนนหนทาง แต่หาผู้ที่จะซื้อจะขายกันไม่ค่อยมี มีแต่ผู้ชาย ผู้ซื้อไม่ค่อยมี แล้วสุดท้ายโรงงานก็จะล้มได้นะ ทำไมจึงเป็นอย่างนั้น ก็ผลิออกมาเท่าไร ๆ ก็ไม่มีใครซื้อ แต่โรงงานผลิออกมาเรื่อย ๆ เอาไปขายที่ไหนก็ไม่มีใครซื้อ ๆ ที่นี้ผู้ที่อยู่ในโรงงานก็มีปากมีท้อง ลูกน้องของโรงงานแต่ละโรง ๆ มีน้อยเมื่อไร มีปากมีท้อง เขากินทุกวัน ๆ มีแต่เอาไปขายแต่ไม่มีใครซื้อ สุดท้ายโรงงานก็เจ๊งไปได้ นี่เพราะความฟุ่มเฟือยของมนุษย์เรานี้แหละ

อย่าให้ฟุ่มเฟือยจนเกินไป พออยู่-อยู่ไป พอกิน-กินไป อย่าเอาชื่อเสียงเอาความสุขความเจริญด้วยลมปากที่เขาขยอว่า คนนี้เขามั่งเขามี คนนี้เขามียศถาบรรดาศักดิ์ ประสาลมปากตั้งขึ้นที่ไหนก็ได้ อย่างหลวงตาบัวนี้ตั้งขึ้นว่าหลวงตาบัวจรวดดาวเทียมก็ได้ แต่หลวงตาบัวก็นั่งตงหมั่งอยู่นี้แหละไม่เห็นไปไหน ประสาลมปากอย่าไปตื่น ให้อุหัวใจเจ้าของมันบกพร่องขาดแคลนมากนะทุกวันนี้ หากความสุขไม่มีในหัวใจ ดิ้นดิ้นไปกับสิ่งภายนอกซึ่งเป็นด้านวัตถุ หาเท่าไรไม่มีเพียงพอ มีแต่ความดีความดีตลอดเวลา สุดท้ายก็ตายเปล่า ๆ เกิดขึ้นมาก็ไม่ได้หลักได้เกณฑ์ ไขว่คว้าตั้งแต่วัตถุ อันนั้นก็ดี อันนี้ก็ดี หัวใจไม่มีที่เกาะที่ยึดได้แก่ศีลแก่ธรรม ได้แก่บุญกุศล ไม่มีในหัวใจเลย ใจจะไปเกิดตายที่ไหนล่ะ พิจารณาซิ

เราอยู่ในบ้านของเรา เวลาตายแล้วเขาก็หามออกจากบ้านแล้วไปเผา บ้านก็เป็นบ้าน เราก็คือเรา ไม่เห็นมีอะไรติดเนื้อติดตัวเรา ยศถาบรรดาศักดิ์ตั้งสูงขนาดไหนก็ตั้งได้ เวลาตายแล้วตัวเราก็คือไปแบบกำพร้าอนาถา หาที่พึ่งที่อาศัยไม่ได้ เพราะไม่มีธรรมภายในใจ เพราะฉะนั้นให้พากันสร้างเรือนใจให้ดี เรือนใจที่อยู่ของใจคือศีลคือธรรม ก็ให้สร้างไปพร้อม ๆ กัน การวิ่งเต้นชวนขายกับสิ่งภายนอก การหาอยู่หากิน ธาตุชั้นธรมันมีความบกพร่องต้องการตลอดเวลา ซึ่งต้องรบกวนเราอยู่เสมอ เราก็ต้องชวนขายให้เขา

แต่จิตใจเรียกร้องหาความช่วยเหลือจากเจ้าของ เพราะความเดือดร้อนตลอดเวลา ก็ควรที่จะหาบรรณาธรรมเข้าหล่อเลี้ยงจิตใจ ใจก็มีที่พึ่งมีที่เกาะมีที่ยึด ที่นี้ร่างกายก็มีที่พึ่ง ใจก็มีที่พึ่ง ตายแล้วเป็นสุข ๆ คนเรา อย่าให้มีตั้งแต่ความฟุ้งเฟ้อเห่อเหิมเป็นบ้าอยู่กับด้านวัตถุ เวลาตายแล้วเขาโยนเข้าไฟเสีย หอบปราสาทราชมณเทียรก็ชั้นมันก็อยู่อย่างนั้นไม่เห็นไปเป็นประโยชน์อะไร แล้วใจก็ลงนรกแล้ว เพราะใจไม่มีที่พึ่ง

เอาอิฐเอาปูนเอาหินเอาทรายเอาเหล็กเอาหลามาเป็นที่พึ่ง เหล็กปูนหินทรายมันเต็มบ้านเต็มเมือง มันเป็นที่พึ่งแก่ใครที่ไหน ถ้าหากว่าเป็นที่พึ่งได้ เราไปสร้างคุณงามความดีที่ไหนทำไม ก็เอาขึ้นไปเป็นสรณะของเรา ตายแล้วให้อิฐปูนหินทรายพาไปสวรรค์ให้หมด มันไม่เห็นใครไป ตายแล้วก็จม ๆ ฝังกันเต็มเกลื่อนอยู่ที่นี่ มีแต่กองทุกข์เต็ม

บ้านเต็มเมือง หาทียึดที่เกาะภายในใจไม่ได้เลย มีตั้งแต่ความไขว่คว้าไม่เป็นประโยชน์นะมนุษย์เรา

เกิดขึ้นมาชาติหนึ่ง ๆ เป็นของเล็กน้อยเมื่อไร กว่าจะได้มาเกิดเป็นมนุษย์ เกิดเป็นมนุษย์แล้วก็สร้างความล่มจมให้แก่ตัวเอง เผาตัวเองลงไปจมอีกมีอย่างเหรอ เรียกว่าโง่มากที่สุด ต้องมีความฉลาด เราเป็นลูกศิษย์ตถาคต เป็นลูกชาวพุทธ ขอให้สร้างคุณงามความดี เช่น พุทธโธ ธัมโม สังโฆ ไม่ควรจะให้ห่างจากใจนะ พุทธโธนี้กระเทือนพระพุทธรูปเจ้าทุก ๆ พระองค์ ธัมโมก็คือธรรมธาตุ สังโฆก็คือพระสงฆ์สาวก เป็นพวกธรรมธาตุด้วยกัน ยึดท่านเกาะท่านไว้

เวลาจะหลับจะนอนให้มีการไหว้พระสวดมนต์บ้างนะ เราไหว้พระเสร็จแล้วให้นั่งภาวนาทำอารมณ์ให้สงบใจ ยึดพุทธโธ หรือธัมโม หรือสังโฆ หรือธรรมบทใดก็ได้ให้เป็นคำบริกรรม มีสติจดจ่ออยู่กับบทคำบริกรรมนั้น แล้วสงบใจอยู่นั้น นั่นละเรียกว่าใจได้พักผ่อน ใจสั่งสมอรรถธรรมขึ้นสู่ตัวเอง แล้วจะได้ปรากฏเป็นความสงบเย็นใจ นี้เรียกว่าที่พึ่งของใจ ให้พากันสร้างอันนี้บ้างนะ

อย่าพากันสร้างตั้งแต่ภายนอก ฟุ้งเพื่อเห่อเหิม ตายแล้วไม่มีเขตมีแดน หาทียึดที่เกาะไม่ได้ ไขว่คว้าเหมือนสัตว์ตกน้ำในมหาสมุทรนั้นแหละ ป้อมแป้ม ๆ ลอยอยู่นั้นไม่ทราบจะลอยไปไหน ฝั่งก็ไม่มี แดนก็ไม่มี อันนี้เกิดนี้แล้วไปตายที่นั่น เกิดที่นั่นตายที่นี่ มันก็ป้อมแป้ม ๆ อยู่ในมหาสมุทรนิมิตหานิยามหาฝั่งหาฝาไม่ได้ ไม่มีความหมายมนุษย์เรา ต้องสร้างฝั่งสร้างฝาคือคุณงามความดีให้แก่ใจ เพราะใจนี้ไม่เคยตาย ให้จำไว้ให้ดีคำนี้ แต่เดือดร้อนทุกคน ใจไม่ตายมันเดือดร้อนนั้นซึ่งจะอย่างไร

ต้องสร้างคุณงามความดีให้เป็นสาระของใจ เรียกว่าเป็นเรือนใจ ด้วยพุทธโธ ธัมโม สังโฆ ด้วยการภาวนาของเราบ้างนะ เราเป็นชาวพุทธ อย่ามีแต่ติดดินภายนอก ภายในไม่มีที่ยึด ตายแล้วเหลวไหลกันทั้งนั้น ทั่วโลกดินแดนเหลวไหลไปหมด ถ้าไม่มีธรรมเป็นเครื่องยึดเครื่องเกาะของใจแล้ว เราอย่าเข้าใจว่าใครตายแล้วจะมีฝั่งมีฝามีเขตมีแดน ไม่มี มีตั้งแต่ความล่มจมไปตาม ๆ กันหมดนั้นแหละ ให้สร้างคุณงามความดีไว้เป็นหลักใจ

วันนี้ก็พูดถึงเรื่องอรรถเรื่องธรรม ตั้งแต่ส่วนต่ำจนกระทั่งถึงที่สุดวิมุตติหลุดพ้น ให้บรรดาพี่น้องทั้งหลายฟัง ก็เห็นว่าจะสมควรแก่กำลังวังชา วันนี้ก็เป็นวันมหามงคลแก่พี่น้องชาวไทย เฉพาะอย่างยิ่งพี่น้องชาวบ้านหนองผือของเรา มีน้ำใจที่สำคัญมากหนองผือของเรานี้ หลวงตาบัวพูดจริง ๆ พูดไม่อ้อมไม่พ้อ เพราะความเห็นอกเห็นใจความเห็นบุญเห็นคุณของพี่น้องชาวหนองผือเรา เริ่มต้นก็ตอนหลวงปู่มั่นเรามาพักที่นี้

พระเถรหลังไหลมานี้เต็มตง ๕๐ องค์ ๖๐ องค์มาตลอด ตั้งแต่หลวงปู่มันเข้ามาอยู่ที่นี้ ท่านเหล่านี้ประหนึ่งว่าปากท้องไม่มี วังสำหรับพระทั้งวัด

อ้าว ผู้ชายก็วิ่งมาสร้างที่พักที่อยู่ สร้างแคร่ สร้างกุฏิ กระจตอบ ทุกอย่าง ว่าแต่ พระสงฆ์ต้องการอะไร วังเต็นชวนชวาย อ้าว ฝ่ายผู้หญิงก็วิ่งเต็นหาอาหารการบริโภคนั้น จะมาใส่บาตรพระตอนเช้า ๆ ประหนึ่งว่าท่านเหล่านี้ไม่มีปากมีท้อง ปากท้องมาอยู่กับ พระหมด วังเต็นชวนชวาย นี้เราก็งี้ใจ มาอยู่นี้ได้ ๕ ปี ๖ ปี ด้วยความถึงใจกับพี่น้อง ชาวหนองผือเรา เราจึงกล้าประกาศตามความเป็นจริงที่เราเห็นเองนี่นะ

วันนี้ก็เป็นงานที่ระลึกถึงบุญถึงคุณของหลวงปู่มัน ที่มานี้ก็คือพี่น้องชาวหนอง ผือเราเป็นผู้ก่อตั้งขึ้นมา เป็นต้นเหตุขึ้นมา เราทั้งหลายก็ได้มาบำเพ็ญบุญกุศลร่วมกัน ก็เพราะท่านเหล่านี้เป็นต้นเหตุ นับว่าเป็นวันมหามงคลแก่พี่น้องทั้งหลายเราเป็นอย่างมากทีเดียว และหลวงตาก็ต้องขอขอบคุณกับพี่น้องชาวหนองผือของเราตลอดมาจนกระทั่งปัจจุบัน ยังจะซาบซึ้งถึงใจตลอดหลวงตาบัวตาย ไม่มีคำว่าที่จะถอดจะถอนไป อย่างอื่นอย่างใด เพราะเรารถึงใจถึงจริง ๆ ถึงโดยอรรถโดยธรรม

วันนี้เราก็ได้สร้างเป็นมหามงคลแล้ว และวันพรุ่งนี้ก็เป็นวันครบรอบการมรณ ภาพของท่าน เราก็ได้บำเพ็ญกุศล ผลบุญอันนี้ก็เป็นของเรา ส่วนด้านวัตถุที่พี่น้องทั้งหลายมาบริจาค เพื่อเป็นผ้าป่าช่วยชาติ อันนั้นเข้าไปหนุนชาติไทยของเรามีคลังหลวง เป็นสำคัญ ด้านวัตถุเข้าหนุนคลังหลวงแห่งชาติไทยของเรา ด้านนามธรรมคือการให้ ทาน บุญกุศลหนุนเข้ามาสู่จิตใจของพี่น้องชาวไทยเรา เฉพาะอย่างยิ่งพี่น้องชาวหนอง ผือของเรา เรียกว่าเราได้บุญทั้งสอง ด้านวัตถุเป็นประโยชน์แก่ชาติบ้านเมืองของเรา ด้านนามธรรมได้แก่บุญกุศล นี่ก็เป็นผลบุญแก่จิตใจของเรา ได้ทั้งสองทาง หลวงตาจึง ขอขอบคุณและอนุโมทนากับบรรดาพี่น้องทั้งหลายโดยทั่วกัน

การแสดงธรรมวันนี้ก็เห็นว่าสมควรแก่กาลเวลาก็ไม่สำคัญยิ่งกว่าธาตุขันธ์ มัน ไม่ค่อยอำนวยการ เวลานี้เทศน์ไปไหนก็หลงหน้าหลงหลัง และอ่อนเปลี้ยไปเรื่อย ๆ ไม่ เหมือนอย่างแต่ก่อน วันนี้ก็เห็นจะแสดงธรรมเพียงเท่านี้ จึงขอความสวัสดิ์จึงมีแก่ บรรดาพี่น้องทั้งหลายโดยทั่วกันเทอญ

เปิดดูข้อมูล วันต่อวัน ทันทต่อเหตุการณ์ หลวงตาเทศน์ถึงเรื่องอะไร ทาง internet

www.luangta.com หรือ www.geocities.com/bantadd